

INGLISE KEELE RIIGIEKSAM 2006

Info eksamite kohta www.ekk.edu.ee

KIRJALIK OSA
6. mai kell 10.00

SUULINE OSA
8.–12. mai kell 9.00

KORRALDUS JA ÜLESEHITUS

Riigieksam lähtub *Põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava* (Riigi Teataja 22.veebuar 2002) nõuetest (võõrkeeled lk. 934–952). <http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=174787>

2006. aasta inglise keele riigieksam on oma formaadilt samasugune nagu eelmiste aastate eksamid. Seetõttu on tutvumiseks ülesandetüüpidega väga kasulik, kui oled eelnevalt läbi lahendanud mõne eelmise aasta eksamitöödest. Eelnevate aastate tööd ja eksami kuulamisosalad (MP3 failina) leiad eksamikeskuse koduleheküljelt – www.ekk.edu.ee (riigieksamid/gümnaasium/inglise keel).

Ülesandetüübid on avaldatud riigieksamit tutvustavates materjalides (*'Inglise keel, riigieksam 2003/2004'* ja *'Year 12 Handbook 2001–2004'*).

KIRJUTAMINE (75 minutit)

Eksam algab kirjutamisosaga, mis kestab 75 minutit. Osa koosneb kahest erinevast ülesandest. Lühem ülesanne on ametlik või mitteametlik kiri, kutse vms. Pikema ülesandena tuleb kirjutada nõuetele vastav asjakohase sissejuhatuse, sisu ja lõppsõnaga essee, *report* või *story*. Lühema tööülesande eeldatav maht on vahemikus 80–120 sõna, pikema 150–200 sõna.

NÕUANDED EKSA MINANDILE:

- Enne ülesande täitmist loe tööjuhend korralikult läbi.
Pööra tähelepanu järgmistele asjaoludele:
 1. **kellele** kirjutad – sõbrale, tuttavale või ametiasutusele ja
 2. **miks** kirjutad – kas eesmärgiks on saada informatsiooni, kirjeldada mingit olukorda või põhjendada oma arvamust, väljendada oma tundeid.Eeltoodut arvestades vormista kirjutis **ametlikus** või **mitteametlikus** stiilis.
- Enne kirjutama asumist mõtle läbi, kuidas kirjutis üles ehitada (ära unusta pöördumist adressaadi poole, sissejuhatust, lõppsõna). Kasuta töös selleks antud ruumi märkmete tegemiseks (*rough notes* e. mustand). Mustandit ega märkmeid ei hinnata.
- Pea kinni nõutavast sõnade arvust, sest nii liiga lühikese kui ka liiga pika kirjatöö eest kaotad punkte.
- Et mitte raisata eksamil aega, tee endale varakult selgeks, kui palju ruumi sul kulub sinu käekirjaga 100, 150 või 200 sõna kirjutamiseks.
- Eksamitöö kirjuta korraliku käekirjaga. Kui tekib vajadus mõnda sõna parandada, siis tõmba terve sõna maha ja kirjuta õige variant selle kohale. Välti mitmekordseid parandusi. Loetav töö ja korrektne väljendus häälestavad hindajad sinu suhtes positiivselt.
- Soovitav on kinni pidada töös märgitud ajajaotusest.

Kirjutamisosale järgneb vaheaeg.

KUULAMINE (35 minutit)

Kuulamisülesanne saadetakse kooli CD-del või kassetidel (valiku teeb kool), mida kuulatakse ühel ajal.

Ülesandeid on kokku kolm ja neid kuulatakse kaks korda.

NÕUANDED EKSA MINANDILE:

- Enne kuulamisülesannete lahendamist kuula tähelepanelikult tööjuhiseid ja loe neid samaaegselt eksamitöös.
- Kasuta ülesandega tutvumiseks antud aega ja süvene lugemisse.
- Ülesannete vastused kirjuta tööjuhise järgi täpselt sinna, kuhu nõutud.
- Lünkade täitmisel pane tähele, mitu sõna on vaja lünka kirjutada.
- Märkmete tegemise (*note taking*) ülesande puhul võid kuuldu edasi anda ka oma sõnadega, oluline on mõtte tabamine.

- Esmakordsel kuulamisel täida ülesanne, teisel korral kontrolli oma vastuseid.
- Kasuta kuulamisosa lõpul antud lisaaega vastuste ülevaatamiseks.

LUGEMINE (50 minutit)

Lugemisosa ülesanded põhinevad eri liiki tekstide mõistmisel (nt. artikkel, ilukirjandus, populaarteaduslik tekst vms.). Lugemisosa koosneb kolmest tekstist ja nende kohta koostatud ülesannetest.

Ülesandetüüpidega tutvu kodulehel esitatud eksamitöid uurides, kasu on ka tööst *Handbook*'iga.

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

- Enne ülesannete täitmist loe tööjuhend tähelepanelikult läbi. Tee kindlaks, kas ülesanne nõuab tekstist **üldist** või **detailset** arusaamist. Tekstist üldise ülevaate saamiseks loe tekst kiiresti algusest lõpuni läbi, seejuures ära lase end häirida tundmatutest sõnadest.
- Kui pead vastama teksti kohta käivatele detailsetele küsimustele, siis leia lõik/lõigud, mis sisaldavad vastavat informatsiooni ja ära otsi sõnasõnalist vastust vaid püüa aru saada teksti mõttest.
- Lünkülesannete lahendamisel pööra tähelepanu sellele, kas lünk tuleb täita ühe või mitme sõnaga.
- Kui tegemist on '**õige/vale/informatsioon puudub**' tüüpi ülesandega, pead vastama ainult ülesande teksti põhjal.

KEELE STRUKTUUR (40 minutit)

Ülesanded eeldavad grammatika põhivara tundmist. Õpilastel on osutunud vajalikuks tunda grammatilisi termineid (nt. *noun, verb, main clause, subordinate clause, derivation, suffixes, prefixes, determiners, articles, different types of questions* etc). Oluline on tööülesandes esitatud termin ära tunda ja mõista ülesannet, mitte mõistet defineerida.

Eriti vajalik on oskus teksti vaadelda ja lauses esitatud struktuurid ära tunda. Mõistagi tuleb arvestada ka konteksti, milles lause paikneb. Selleks tuleb enne ülesande täitmist tekst tervikuna läbi lugeda.

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

- Loe tähelepanelikult läbi ülesandes antud tööjuhend ja tekst, seejärel lahenda ülesanne.
- Lünkülesande puhul pööra tähelepanu sellele, kas sõnad on antud või tuleb nad leida, kas antud sõnadest tuleb kõik ära kasutada, kas neid võib kasutada mitmel korral, kas antud sõnu on vaja muuta, kas sõnad tuleb kirjutada teksti või teksti kõrval olevate numbrite juurde.

*Kui oled eksamitöö lõpetanud ja sellest käega märku annad või kui eksamiks ettenähtud aeg on läbi, saad riigieksamikomisjonilt **vastuslehe**, millele tuleb kanda vastused oma töölt. Vastuste ülekandmiseks on aega **30 minutit**. Kuna eksami hindamine toimub vastuslehe alusel, ole vastuseid üle kandes hoolas.*

SUULINE OSA (8–12. mai) (15–20 minutit)

Eksami suuline osa koosneb järgmistest ülesannetest:

- 1) sissejuhatav osa, kus tuleb rääkida iseendast ja oma huvialadest (**ei hinnata!**),
- 2) õpilase monoloog (2 – 3 minutit), mis põhineb lühikesel tekstil (orienteeruvalt 150 sõna) ning mille ettevalmistamiseks antakse aega kuni 15 minutit, ja monoloogist lähtuv vestlus.
- 3) rollimäng (*role play*), kus tuleb ülesande täitmiseks intervjuueeri käest teada saada mingeid arve, fakte, jne. Ettevalmistusaeg 30 sekundit, mille jooksul loe kiiresti läbi juhend. Siin on sul võimalik näidata initsiatiivi, seetõttu loe kirjalikust juhendist täpselt, mida sul ülesande täitmiseks teha tuleb. Sina alustad ja lõpetad selle osa intervjuust. **NB!** Püüa kasutada eriliigilisi küsimusi, väldi küsimuse alustamist sõnadega: *'What about ...'*

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

Intervjuu annab sulle võimaluse näidata oma kõneoskust inglise keeles, seepärast:

- kuula tähelepanelikult intervjuueeri küsimusi ning vasta neile võimalikult põhjalikult,
- kui tekstile on lisatud info allika kohta (autori tegevusala ja eluaastad) kasuta seda ka monoloogis,
- põhjenda alati oma seisukohta või arvamust,
- ära kaldu teemast kõrvale,
- pea meeles, et rollimängu lõpus tuleb sul esitada kokkuvõte või järeldus,
- eksamiks valmistumisel tutvu põhjalikult hindamisskaalaga, mille leiad www.ekk.edu.ee